Пролог

Бура мураха вже геть забула, що тут колись була її домівка. Відтоді минуло мізерно мало часу й для Землі, знову оповитої сутінками, й для зір, які щойно засяяли в нічному небі. Проте для неї це — майже вічність. Того дня, якого мураха вже й не пам'ятає, її світ полетів шкереберть. Земля з-під ніг рвонулася вгору, залишаючи на поверхні широку заглибину, та лише для того, щоби перевернутися в повітрі й укластися в ту саму вирву. Хоча ні: в кутку цієї заглибини ще випнулося чорне узвишшя. Подібні перетворення відбувалися довкола, скільки сягав зір. Ґрунт злітав у повітря й падав униз. Заглибини, вибої, улоговини з'являлися й зникали то тут, то там, позначені чорними піками, ніби монументами, зведеними на спомин кожної з цих катастроф. І бура мураха з кількома сотнями своїх родичів, яким також поталанило вижити,

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

прихопивши королеву, рушили в напрямку призахідного Сонця, щоб заснувати нову імперію. Це повернення в свої давні краї було всього-на-всього випадковістю, частиною маршруту в пошуках їжі.

Мураха наблизилася до підніжжя самотнього пагорба, торуючи собі шлях колінчастими вусиками. З'ясувавши, що його поверхнею — твердою і гладенькою — все-таки можна зійти нагору, мураха рушила вперед, не маючи на меті нічого конкретного, лише підкоряючись випадковим турбулентним завихренням у примітивно влаштованій нервовій системі. Подразників для цього також не бракувало: кожні листочок і стеблина, кожна крапля роси на них, кожні хмарина в небі й зоря над нею. Жоден окремий подразник не пояснював імпульсу, проте їх було так багато, що навіть ці хаотичні поштовхи всі разом слугували певній меті, яка могла мати сенс.

Мураха відчувала вібрації земної поверхні, а вони щораз посилювалися, а це свідчило: щось величезне прямує саме в її бік, і воно близько. Проте мураха не зважала ні на що поза межами її відчуттів, тож і далі торувала свій шлях угору. У правому куті, з якого земля здибилася пагорком, павук сплів павутиння. Цей подразник мураха дуже добре знала. Вона обережно оминула шовкові тенета, посеред яких засів павук, сторожко вловлюючи її найслабший порух. Обидві істоти чудово знали про існування одна одної, за сотні мільйонів років співжиття взаємно вивчили чужі звички, проте спілкування так і не налагодили.

Вібрації землі сягнули найвищої амплітуди й раптом припинилися. Щось величезне зупинилося перед пагорбом; воно виявилося куди вищим за вершину, яка вже затуляла мурасі півнеба. Що воно таке, мураха знати не могла. Проте воно точно було живим, періодично з'являлося в цій місцевості й долучалося до створення усіх цих каньйонів, перевертання ґрунту й зростання чорних шпилів.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Бура мураха й далі сходила вгору, знаючи, що присутність цієї істоти загалом не загрожує подальшому існуванню навколишнього світу. Звичайно, бувають і винятки. Скидалося на те, що це виключення з правил — саме для павука, який залишився внизу. Істота вочевидь вгледіла павутиння між землею та узвишшям, і змахнула кінцівкою із затиснутими в ній кількома квітками, змітаючи павука разом із його тенетами в бур'яни обіч пагорка. Далі вона обережно поклала квіти перед узвишшям.

Цієї миті почалася інша вібрація, дуже слабка, проте вона потроху наростала. Бура мураха знала, що це інша істота того самого виду прямує до узвишшя. Тепер мураха, долаючи шлях до вершини шпиля, наткнулася на довгу западину з грубішою текстурою, що мала інший, сірувато-білий, колір. Вона рушила далі саме цією канавкою, бо простіше було сходити вгору її шорсткою поверхнею. Кінці канавки перетиналися короткими відгалуженнями: нижня — перпендикулярною, а верхня — під кутом. Коли бура мураха знову видерлася на гладеньку поверхню чорної скелі, то, в її уяві виник повний вигляд цієї канавки:

«1».

Раптом істота перед узвишшям стала нижчою на половину, приблизно зрівнявшись із висотою скелі. Мабуть, вона присіла навпочіпки, відкривши мурасі клапоть темно-синього неба, на якому вже почали висіватися зорі. Погляд істоти був прикутий до вершечка шпиля, й бура мураха завмерла: чи варто потрапляти їй на очі? Трохи повагавшись, комаха змінила напрямок і рушила далі паралельно землі, тож втрапила в іншу заглибину, яка викликала приємні відчуття. Шорстка ввігнута поверхня канавки ще більше спростила сходження, та кольором нагадувала яйця навколо королеви. Мураха негайно рушила канавкою донизу, але незабаром виявила, що форма цієї заглибини складніша за попередню: з-під округлої частини тягнувся кривий рівчак. Його вигин скидався на шлях додому: ніби тебе веде звивиста «стежина

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

пахощів». В уяві мурахи вималювався загальний вигляд і цієї западини:

«9».

Цієї миті істота, що схилилася перед узвишшям, видала низку звуків далеко за межами сприйняття бурої мурахи: «Життя саме по собі чудове. Якщо ти не розумієш цієї простої максими, чи зможеш осягнути щось значно глибинніше?» У істоти вирвався звук, подібний до пориву вітру, що котиться густою травою, — зітхання — а далі вона випросталася.

Бура мураха рушила далі своїм шляхом паралельно землі й незабаром втрапила у третю заглибину, яка повертала майже під прямим кутом:

«7».

Мурасі не подобалася така форма. Різкий несподіваний поворот зазвичай віщує небезпеку або бійку.

Голос першої істоти притлумив відчуття посилених вібрацій, і лише тепер бура мураха відчула, що й друга жива істота наблизилася до узвишшя, тож перша підвелася, аби зустріти другу. Друга виявилася тоншою і коротшою, її біле волосся розвівалося на тлі бездонного темно-синього неба й від цього зір там неначе більшало.

— Докторе Є, ви... Ви тут?

— Ти... Сяо Ло?

— Я — Ло Цзі. Я вчився з Ян Дун у старшій школі, в одному класі. Чому ви тут?

— Тепер я дуже добре знаю це місце. Зручно діставатися автобусом. Останнім часом я часто тут гуляю.

— Прийміть мої співчуття, докторе Є.

— Це все вже в минулому...

Бура мураха залишилася на самоті й уже хотіла рушати вгору, проте виявила попереду ще одну заглибину, такої самої форми, як та, заокруглена, яку вона перетнула перш ніж опинитися у заглибині з гострим кутом. Тож мураха поповзла нею, бо вона здалася зручнішою за гострі попередні. Цю зручність вона відчула, щойно за-

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>